

Надзвичайні ситуації

підготували учні

4 - А класу

Надзвичайна ситуація —

порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом або іншою небезпечною ситуацією, що призвела або може призвести до загибелі людей та матеріальних втрат.

Класифікація надзвичайних ситуацій

За походженням розрізняють 4 групи надзвичайних ситуацій:

- **надзвичайні ситуації, спричинені діяльністю людей**
- **природні**
- **соціально-політичні**
- **воєнного характеру**

Ми спробували дослідити причини виникнення та наслідки надзвичайних ситуацій.

Для цього ми розділилися на групи:

**Експерти
з землетрусів**

**Експерти
з наводнення**

**Експерти
зі снігових заметів**

**Експерти з аварій та
катастроф**

Надзвичайні ситуації природного характеру

це наслідки:

- небезпечних природних явищ,
- змін стану навколишнього середовища,
- інфекційних захворювань людей,
- сільськогосподарських тварин,
- масового ураження сільськогосподарських рослин хворобами чи шкідниками.

Експерти з землетрусів

Ми дізналися:

Землетрус –це сильні коливання земної кори, які призводять до руйнування будівель, споруд, пожеж та людських жертв.

Область землі, з якої виходять хвилі землетрусу, називають центром.

Інтенсивність землетрусу вимірюється в балах за шкалою Ріхтера.

Ми дізналися:

В залежності від причин і місця виникнення
землетруси поділяються на:

тектонічні

обвальні

вулканічні

моретруси

Ми дізналися:

Землетруси захоплюють великі території і характеризуються:

- руйнуванням будівель і споруд;
- затопленням населених пунктів;
- отруєнням;
- ураженням людей;
- провалом населених пунктів;
- руйнуванням і змиванням населених пунктів хвилями цунамі;
- розладом психіки.

Правила поведінки під час землетрусів:

- Діяти спокійно, не панікувати.
- Якщо про землетрус сповістили ЗМІ, виконуй їхні рекомендації.
- Якщо повідомлень не було і ти відчув поштовхи в одноповерховому будинку, негайно з усіма присутніми вийди з дому, вимкнувши газ, світло й воду, взявши радіо, що працює на батарейках (може передаватися повідомлення про ситуацію) - можуть бути повторні поштовхи. Потурбуйся про тварин. Відчини хлів.
- Якщо ти опинився на вулиці, відійди від будов і споруд на відстань не менше 1/3 їх висоти. Прямуй до широких вулиць, майданів, скверів. Присядь, накрій голову одягом, не рухайся. Не торкайся обірваного проводу, він може бути під напругою.
- Якщо ви не можете вивільнитися з-під уламків – зберігайте спокій, зробіть якомога більше галасу, щоб привернути до себе увагу.

Висновок

*Дослідивши весь матеріал,
ми дійшли такого
висновку:*

*землетрус – це
небезпечне природне
явище, яке призводить
до руйнування, пожеж і
може викликати у людей
розлад психіки, травми
через паніку і несвідомі
дії потерпілих.*

Експерти з наводнення

Ми дізналися:

Повінь – це значне затоплення місцевості, спричинене зливами, весняним таненням снігу, вітровим нагоном води, руйнуванням дамб, гребель.

Наслідки повеней

- затоплення значної площі землі;
- ушкодження та руйнування будівель та споруд;
- ушкодження автомобільних шляхів та залізниць;
- руйнування обладнання та комунікацій;
- загибель свійських тварин та знищення врожаю;
- вимивання родючого шару ґрунту;
- псування та нищення сировини, палива, продуктів харчування;
- загроза інфекційних захворювань (епідемії);
- погіршення якості питної води;
- загибель людей.

Правила поведінки під час повені:

- Зберігайте спокій, уникайте паніки;*
- Швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі;*
- негайно залиште зону затоплення;*
- Перед виходом з будинку вимкніть електро- та газопостачання, загасіть вогонь у грубках;*
- Відчиніть хлів – дайте худобі можливість врятуватися;*
- Підніміться на верхні поверхи;*
- Залишайтеся на верхніх поверхах, дахах, деревах чи інших підвищеннях до прибуття допомоги;*
- Сигналізуйте рятувальникам, щоб вони мали змогу швидко вас знайти;*
- Потрапивши у воду, зніміть з себе важкий одяг і взуття, відшукайте поблизу предмети, які допоможуть втриматися на плаву до прибуття допомоги;*
- Перевірте, чи немає поблизу постраждалих, надайте їм, по можливості, допомогу.*

Висновок

Повінь — це небезпечне природне явище, яке завдає великої матеріальної шкоди та призводить до людських жертв. Адже вода за короткий час заливає вулиці, підвальні приміщення будинків, підмиває і руйнує будівлі, розмиває залізничні і автомобільні магістралі, затоплює лісові масиви, знищує посіви.

Експерти зі снігових заметів

Ми дізналися:

Взимку надзвичайні ситуації виникають у наслідок снігопадів і хуртовин.

Снігопади, що тривають добу, дві, завдають велику шкоду людям.

Наслідки снігових заметів

- *Різко погіршується видимість;*
- *Переривається транспортне сполучення;*
- *Випадання снігу з дощем створює умови для зледеніння.*

Правила поведінки під час снігових заметів

Під час снігових заметів треба:

- *З оголошенням штормового попередження:*
  - *обмежити пересування, особливо на власному транспорті;*
  - *створити удома необхідний запас продуктів (води, палива);*
  - *виконати герметизацію житлових приміщень.*
- *Під час руху на автомобілі:*
  - *не варто долати снігові замети;*
  - *зупинитися;*
  - *періодично виходити з автомобіля, щоб розгребти сніг.*

Висновок

Дослідивши весь матеріал ми зробили висновок, що **снігові замети** приводять до:

- погіршення видимості,
- зупинки транспорту,
- порушення нормального життя людей, а іноді призводять до їх загибелі .

Надзвичайні ситуації, спричинені діяльністю людей,

- це наслідок:

- транспортних аварій;*
- катастроф;*
- пожеж;*
- неспровокованих вибухів чи їх загроза;*
- аварій з викидом небезпечних хімічних;*
- радіоактивних, біологічних речовин.*

Причинами виникнення таких надзвичайних ситуацій є:

- Аварії, катастрофи на виробництві*
- Нераціональне використання енергоносіїв, корисних копалин*
- Помилки, допущені в технічних проєктах*
- Низький рівень кваліфікації робітників, службовців.*

Аварія - це небезпечна подія техногенного характеру, що створює на об'єкті, території або акваторії загрозу для життя і здоров'я людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого процесу чи завдає шкоди довкіллю.

Види аварій

- *аварії з витоком сильнодіючих отруйних речовин (аміаку, хлору, сірчаної та азотної кислоти, чадного газу та ін. речовин);*
- *аварії з викидом радіоактивних речовин в навколишнє середовище;*
- *пожежі та вибухи;*
- *аварії на транспорті та ін.*

*Великомасштабна аварія, яка призводить до важких наслідків і значних людських жертв, називається **катастрофою**.*

Аварії на транспорті

Будь-який транспортний засіб – це джерело підвищеної небезпеки. Людина, що скористалася послугами транспорту, знаходиться в зоні підвищеної небезпеки. Це зумовлюється можливістю ДТП, катастрофами та аваріями, травмами.

Аварії з витоком сильнодіючих отруйних речовин

Аварії з витоком сильнодіючих отруйних речовин і зараженням навколишнього середовища виникають на підприємствах:

- хімічної;*
- нафтопереробної;*
- целюлозно-паперової ;*
- харчової промисловості;*
- водопровідних і очисних спорудах;*
- при транспортуванні сильнодіючих отруйних речовин.*

Джерела хімічних аварій

*викиди та витоки небезпечних хімічних речовин;
загорання різних матеріалів, обладнання, будівельних конструкцій, яке супроводжується забрудненням довкілля;
аварії на транспорті при перевезенні небезпечних хімічних речовин, вибухових та пожежонебезпечних вантажів.*

Аварії з викидом радіоактивних речовин у навколишнє середовище

Найнебезпечнішими за наслідками є аварії на АЕС з викидом в атмосферу радіоактивних речовин, внаслідок яких має місце довгострокове радіоактивне забруднення місцевості на величезних площах. Одною з таких аварій є вибух на Чорнобильській АЕС, який стався 26 квітня 1986 року. У момент аварії загинув 31 чоловік. Загальна кількість жертв та потерпілих складає 500 тисяч чоловік.

Пожезжі та вибухи

Вибухи та їх наслідки - пожежі, виникають на об'єктах, які виробляють вибухонебезпечні та хімічні речовини. При горінні багатьох матеріалів утворюються високотоксичні речовини, від дії яких люди гинуть частіше, ніж від вогню.

Евакуація – це організований вихід або вивіз населення з місць і районів аварії, катастрофи в заміську зону для проживання до особливого розпорядження.

Що треба мати під час евакуації

- *найпростіший засіб індивідуального захисту;*
- *найнеобхідніший одяг та взуття (залежно від пори року), обов'язково - головний убір;*
- *перев'язувальний матеріал та мінімальну особисту аптечку;*
- *тридобовий запас їжі, яка не псується і не потребує приготування (сухарі, печиво, консерви, концентрати тощо);*
- *питну чисту воду (несолодку!) в зручній легкій посудині;*
- *складний ніж, необхідний особистий посуд, ліхтарик;*
- *невеликий рушник, мило, зубну щітку;*
- *бажано мати шматок поліетилену для захисту від несприятливої погоди.*

Висновок

Надзвичайні ситуації, спричинені діяльністю людей, дуже небезпечне явище, яке призводить:

- до зараження навколишнього середовища;*
- руйнування будівель;*
- загибелі людей.*

З метою життєзабезпечення населення і захисту територій від НС Президентом України створено Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (МНС України)

Під час НС задіяні не лише працівники МНС. Для створення безпеки і усунення наслідків НС задіяно ряд служб, які виконують певні функції.

- **Військовослужбовці.
Штаб цивільної оборони.**

- **Пожежна охорона – 101.**

- **Міліція –102.**

- **Швидка медична
допомога –103.**

- **Аварійна служба
газу –104.**

- **Медичний пункт.**

Наслідки надзвичайних ситуацій:

- Травмування або загибель людей;*
- Руйнування будівель, шляхів сполучення;*
- Зараження місцевості;*
- Затоплення, пожежі тощо.*

Надзвичайні ситуації

